

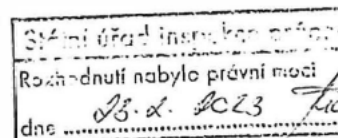
Státní úřad inspekce práce

Kolářská 451/13, 746 01 Opava

tel: +420 950 179 178, fax: +420 950 179 199, e-mail: opava@suiip.cz, DS: cmwaazf

advokátní kancelář
Klimentská 1216/46
110 00 Praha

Č.j. 6348/1.30/22-3
Sp.zn. S5-2021-191



ROZHODNUTÍ

Vypraveno dne: 13. 9. 2023

Státní úřad inspekce práce rozhodl podle ust. § 4 odst. 1 písm. j) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů, a podle ust. § 90 odst. 1 písm. c) ve spojení s ust. § 90 odst. 5 větou druhou zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, o odvolání obviněného, právnické osoby **TCF Vzduchotechnika s.r.o.**, IČO 639 10 802, se sídlem Průmyslová 920, Prachatice II, 383 01 Prachatice, v řízení zastoupeného JUDr. [redacted] advokátem (ev. č. ČAK [redacted]), se sídlem Klimentská 1216/46, 111 00 Praha, proti Rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích č.j. 10009/5.30/21-22, ze dne 10.08.2022, takto:

- I. Výrok II. Rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích č.j. 10009/5.30/21-22, ze dne 10.08.2022, se mění tak, že slovo: „příkazu“ se nahrazuje slovem: „rozhodnutí“.
- II. Ve zbývajícím se napadené Rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích č.j. 10009/5.30/21-22, ze dne 10.08.2022, **potvrzuje**, a odvolání obviněného, právnické osoby **TCF Vzduchotechnika s.r.o.**, IČO 639 10 802, se sídlem Průmyslová 920, Prachatice II, 383 01 Prachatice, v řízení zastoupeného [redacted], advokátem (ev. č. ČAK [redacted]), se sídlem Klimentská 1216/46, 111 00 Praha, se **zamítá**, neboť není důvodné.

Odůvodnění

Státnímu úřadu inspekce práce se sídlem v Opavě bylo dne 13.09.2022 doručeno odvolání obviněného, právnické osoby **TCF Vzduchotechnika s.r.o.**, IČO 639 10 802, se sídlem Průmyslová 920, Prachatice II, 383 01 Prachatice, v řízení zastoupeného JUDr. [redacted] advokátem (ev. č. ČAK [redacted]), se sídlem Klimentská 1216/46, 111 00 Praha (dále jen „obviněný“), proti Rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích č.j. 10009/5.30/21-22, ze dne 10.08.2022, kterým se

mu ukládá správní trest pokuty ve výši 48 000 Kč a povinnost uhradit paušální částku náhrady nákladů přestupkového řízení ve výši 1 000 Kč.

Rozhodnutí o uložení pokuty bylo vydáno za spáchání přestupku, který byl zjištěn v souvislosti s kontrolou příčin a okolností pracovního úrazu pana Martina Kouby, nar. 21.04.1997 (dále jen „pan Kouba“), vyžadujícího hospitalizaci delší než 5 dnů zahájenou Oblastním inspektorátem práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu (dále jen „oblastní inspektorát práce“) se sídlem v Českých Budějovicích dne 28.04.2020 na pracovišti obviněného na adrese Průmyslová 920, 383 01 Prachovice (dále jen „kontrolované pracoviště“), a to podle ust. § 5 odst. 1 písm. a) a e) v rozsahu ust. § 3 zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění účinném do 29.07.2020, jejímž předmětem bylo dodržování povinností vymezených ust. § 3 odst. 1 tohoto zákona, se zaměřením zejména na dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů k zajištění bezpečnosti práce a dodržování pracovněprávních předpisů dle ust. § 3 citovaného zákona v souvislosti se vznikem pracovního úrazu.

Oblastní inspektorát práce zjištěné skutečnosti vyhodnotil a zadokumentoval v Protokolu o kontrole č.j. 12054/5.41/20-6, ze dne 29.06.2020 (dále jen „protokol o kontrole“), jež obviněnému doručil téhož dne. Obviněný byl protokolem o kontrole poučen o možnosti podat proti kontrolnímu zjištění námitky, a to v prodloužené lhůtě do 30 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole ve smyslu ust. § 13 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“), čehož obviněný dne 03.07.2020 využil, když námitky proti kontrolnímu zjištění podal, přičemž tyto dne 14.07.2020 blíže odůvodnil. Námitky obviněného byly vyřízeny přípisem Vyřízení námitek nadřízeným č.j. 12054/5.41/20-10, ze dne 13.08.2020, obviněnému doručeným dne 17.08.2020, tak, že se těmto částečně vyhovuje. Oblastní inspektorát práce následně vyhotovil Dodatek k protokolu o kontrole dle ust. § 21 odst. 2 kontrolního řádu, ze dne 14.08.2020 (dále jen „dodatek k protokolu o kontrole“), který obviněnému doručil dne 17.08.2020. Obviněný byl dodatkem k protokolu o kontrole poučen o možnosti podat proti jeho obsahu námitky, čehož obviněný dne 24.08.2020 využil, když i proti dodatku k protokolu o kontrole podal námitky. Námitky obviněného proti dodatku k protokolu o kontrole byly vyřízeny přípisem Vyřízení námitek nadřízeným č.j. 12054/5.41/20-14, ze dne 21.09.2020, obviněnému doručeným dne 22.09.2020, tak, že tyto byly zamítnuty; tímto byla kontrola dle ust. § 18 písm. b) kontrolního řádu řádně ukončena.

Po vyhodnocení závěrů z provedené kontroly zahájil oblastní inspektorát práce dne 03.05.2021 s obviněným v souladu s ust. § 78 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“), přestupkové řízení, kdy bylo obviněnému doručeno Oznámení o zahájení přestupkového řízení a o předvolání k ústnímu jednání č.j. 10009/5.30/21-3, ze dne 03.05.2021 (dále jen „oznámení o zahájení přestupkového řízení“); oznámením o zahájení přestupkového řízení byl obviněný informován o zahájení přestupkového řízení pro možné spáchání přestupku dle ust. § 30 odst. 1 písm. r) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o inspekci práce“). Současně byl obviněný v oznámení o zahájení přestupkového řízení jednak informován o tom, že ve věci je nařízeno na den 28.05.2021 ústní jednání, k němuž je obviněný předvolán a v jehož rámci bude provedeno dokazování, a jednak byl obviněný poučen o svých procesních právech a povinnostech.

K ústnímu jednání konanému dne 28.05.2021, o kterém byl sepsán Protokol o ústním jednání č.j. 10009/5.30/21-4, z téhož dne, jenž zároveň obsahuje seznam toho dne čtením provedených důkazů, se obviněný dostavil, přičemž se k předmětu řízení vyjádřil, navrhl provedení výslechu pana [redacted] (dále jen „[redacted]“), pana [redacted] (dále jen „pan [redacted]“), a pana Kouby a přislíbil doložit další fotodokumentaci kontrolovaného pracoviště a navazující listiny.

Dne 02.06.2021 oblastní inspektorát práce obdržel od obviněného doplnění důkazních listin a fotodokumentaci kontrolovaného pracoviště.

Přípisem č.j. 10009/5.30/21-9, ze dne 08.06.2021, obviněnému doručeným dne 09.06.2021, byl obviněný zpraven o tom, že dne 15.07.2021 bude ve věci proveden výslech jím navržených svědků, tj. pana [REDAKCE] pana [REDAKCE] a pana Kouby. Současně jmenované svědky oblastní inspektorát práce na uvedený den předvolal k podání svědecké výpovědi.

Dne 15.07.2021 byl ve věci vyslechnut svědek pan [REDAKCE] když obsah jeho výpovědi je zanesen v Protokolu o výslechu svědka č.j. 10009/5.30/21-10, z téhož dne, dále svědek pan [REDAKCE] když obsah jeho výpovědi je zanesen v Protokolu o výslechu svědka č.j. 10009/5.30/21-11, z téhož dne, a konečně svědek pan Kouba, když obsah jeho výpovědi je zanesen v Protokolu o výslechu svědka č.j. 10009/5.30/21-12, z téhož dne.

Obviněný dne 03.08.2021 doručil oblastnímu inspektorátu práce své vyjádření ke svědecké výpovědi pana Kouby a další listiny k doplnění důkazů.

Na den 21.10.2021 pak oblastní inspektorát práce předvolal k podání svědecké výpovědi pana [REDAKCE] (dále jen „pan [REDAKCE]“) a pana [REDAKCE] (dále jen „pan [REDAKCE]“), o čemž obviněného dne 20.09.2021 písemně informoval.

Pan [REDAKCE] a pan [REDAKCE] vypovídali k věci jako svědci dne 21.10.2021; obsah sděleného je zaznamenán v Protokolu o výslechu svědka č.j. 10009/5.30/21-17, z téhož dne, resp. č.j. 10009/5.30/21-18, z téhož dne.

Dne 25.10.2021 byl obviněný prostřednictvím Oznámení o ukončení dokazování a seznámení s podklady rozhodnutí č.j. 10009/5.30/21-19, ze dne 22.10.2021, obeznámen se skutečností, že oblastní inspektorát práce v předmětném přestupkovém řízení ukončil dokazování. Součástí tohoto oznámení bylo i usnesení, jímž byla obviněnému stanovena lhůta do 15 dnů ode dne doručení tohoto usnesení k tomu, aby realizoval své právo dle ust. § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), před vydáním rozhodnutí vyjádřit se k jeho podkladům, jakož i k tomu, aby doložil své aktuální osobní a majetkové poměry. Na dané obviněný zareagoval přípisem doručeným oblastnímu inspektorátu práce dne 05.11.2021, avšak své osobní a majetkové poměry obviněný nedoložil.

Dne 24.11.2021 oblastní inspektorát práce skrze úřední záznam vložil do spisu osobní a majetkové poměry obviněného zjištěné k danému dni lustrací veřejných rejstříků.

Na základě provedeného přestupkového řízení vydal dne 10.08.2022 oblastní inspektorát práce Rozhodnutí č.j. 10009/5.30/21-22, ze dne 10.08.2022 (dále jen „rozhodnutí“), dle něhož:

- I. Obviněný se uznává vinným ze spáchání přestupku na úseku bezpečnosti práce dle ust. § 30 odst. 1 písm. r) zákona o inspekci práce, kterého se dopustil tím, že v rozporu s kogentním ust. § 4 odst. 2 zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 309/2006 Sb.“), a ust. § 3 odst. 1 písm. a) nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „NV č. 378/2001 Sb.“), nezajistil dne 13.03.2020, aby soustruh typu SUI 50-1500 umístěný na kontrolovaném pracovišti byl používán v souladu s provozní dokumentací.
- II. Za spáchaný přestupek se obviněnému dle ust. § 35 písm. b) a dle ust. § 46 přestupkového zákona a podle ust. § 30 odst. 2 písm. c) zákona o inspekci práce ukládá správní trest pokuty ve výši 48 000 Kč.
- III. Obviněný je povinen dle ust. § 95 odst. 1 přestupkového zákona a podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, uhradit paušální částku nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.

Rozhodnutí oblastního inspektorátu práce bylo obviněnému doručeno dne 11.08.2022. Proti rozhodnutí oblastního inspektorátu práce podal obviněný dne 26.08.2022 včasné odvolání, v němž uvedl, že správní orgán své rozhodnutí založil na argumentu, že pokud obviněný připustil v konkrétní moment, že jeho zaměstnanec na stroji pracoval v rukavicích, ačkoliv tak činit neměl, došlo k naplnění skutkové podstaty přestupku. Obviněným přijatá preventivní opatření správní orgán nevezl v potaz jednoduše proto, že objektivně v daný moment dotyčný zaměstnanec pracoval v rukavicích. Obviněný je přesvědčen, že rozhodnutí je nesprávné, neboť logikou správního orgánu by pak zavádění preventivních opatření postrádalo jakýkoliv smysl, jelikož má zaměstnavatel údajně objektivně odpovídat za jakékoliv porušení veřejnoprávního předpisu bez ohledu na to, zda činí vše, co je v jeho silách za účelem zabránění takových situací, či nikoliv. Obviněný si dovoluje shrnout, že v daném případě nebyla naplněna skutková podstata přestupku. Obviněný v řízení prokázal, že dodržuje platné předpisy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci; je dokonce držitelem certifikace podle OHSAS 18001 / ISO 45001, a tedy poskytuje záruku vyšší úrovně systému bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Obviněný v tomto řízení prokázal, že poškozený zaměstnanec pan Kouba byl zkušeným a řádně proškoleným zaměstnancem pro práci na předmětném soustruhu. Obviněný dále v řízení prokázal, že předmětný stroj byl v době úrazu funkční, nevykazoval žádné vady bránící jeho užívání, byly na něm pravidelně prováděny revize a údržba. Stroj byl užíván v souladu s technickou dokumentací a k účelu, k jakému je určen. Obviněný v neposlední řadě v řízení prokázal, že provádí periodické prohlídky a проверки v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a přijal veškerá adekvátní opatření k minimalizaci rizik. Ačkoliv je obviněnému velmi líto, že k úrazu pana Kouby došlo, stalo se tak bohužel v důsledku jeho excesu, kterého si je vědom, tedy že na stroji pracoval v rukavicích. Pokud by pan Kouba rukavice neměl, s největší pravděpodobností by nedošlo k namotání rukavice i celé ruky do rotačního válce, a tedy by k úrazu nedošlo. S ohledem na uvedené obviněný navrhuje, aby odvolací orgán rozhodnutí změnil tak, že se toto ruší a řízení zastavuje.

Oblastní inspektorát práce nevyužil možnosti autoremedury dané ust. § 87 správního řádu a dle ust. § 97 odst. 3 přestupkového zákona, a proto ve smyslu ust. § 88 odst. 1 správního řádu postoupil spisovou dokumentaci Státnímu úřadu inspekce práce jakožto nadřízenému správnímu orgánu k rozhodnutí.

Státní úřad inspekce práce (dále jen „odvolací orgán“) dle ust. § 89 odst. 2 správního řádu ve spojení s ust. § 98 odst. 1 přestupkového zákona přezkoumal soulad a správnost napadeného rozhodnutí a řízení, které tomuto rozhodnutí předcházelo, v plném rozsahu, přičemž dospěl k následujícímu správnímu uvážení.

Odvolací orgán na základě spisové dokumentace dospěl k závěru, že spáchání přestupku spočívajícího v nesplnění předmětné povinnosti bylo v souladu s právními předpisy obviněnému prokázáno a přestupek, který je obviněnému kladen za vinu, je řádně popsán v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Odvolací orgán má za to, že se oblastní inspektorát práce podrobně zabýval, jakým způsobem došlo k naplnění skutkové podstaty přestupku, za jehož spáchání byl obviněnému uložen správní trest pokuty. Oblastní inspektorát práce odkázal na příslušná ustanovení právních předpisů, na základě kterých došel k závěru, že byl přestupek spáchán.

Správní úvaha oblastního inspektorátu práce obsažená v jeho rozhodnutí je plně přezkoumatelná, je v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů a zásadou materiální pravdy uvedenou v ust. § 3 správního řádu, tj. povinností správního orgánu zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

V odůvodnění rozhodnutí oblastního inspektorátu práce byly řádně uvedeny důvody výroků tohoto rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se oblastní inspektorát práce řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, jakož i informace o tom, jak se oblastní inspektorát práce vypořádal s námitkami obviněného vznesenými v průběhu řízení, proč má

odvolací orgán napadené rozhodnutí za souladné s ust. § 68 odst. 3 správního řádu a za přezkoumatelné.

Co se týče výroku I. tohoto rozhodnutí, pak odvolací orgán konstatuje, že se oblastní inspektorát práce dopustil chyby v psaní, když ve výroku II. rozhodnutí uvedl, že „*Uloženou pokutu je obviněný povinen uhradit do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu*“, přestože z obsahu celé výrokové části není pochyb o tom, že se nejedná o typ rozhodnutí ve formě příkazu, ale o rozhodnutí, které bylo vydáno dle ust. § 67 odst. 1 a odst. 2 správního řádu ve spojení s ust. § 93 přestupkového zákona a podle ust. § 95 odst. 1 přestupkového zákona; odvolací orgán proto zjevnou nesprávnost výrokem I. opravil.

Dle ust. § 4 odst. 2 zákona č. 309/2006 Sb. bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, dopravních prostředků a náradí stanoví prováděcí právní předpis.

Dle ust. § 3 odst. 1 písm. a) NV č. 378/2001 Sb. minimálními požadavky na bezpečný provoz a používání zařízení v závislosti na příslušném riziku vytvářeném daným zařízením jsou používání zařízení k účelům a za podmínek, pro které je určeno, v souladu s provozní dokumentací; zaměstnavatel může stanovit další požadavky na bezpečnost místním provozním bezpečnostním předpisem, a to minimálně v rozsahu daném normovou hodnotou.

Dle ust. § 30 odst. 1 písm. r) zákona o inspekci práce se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku na úseku bezpečnosti práce tím, že neplní povinnosti při zajištění řádného stavu používaných výrobních a pracovních prostředků a zařízení stanovené v zákonu o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a v nařízení vlády, kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí.

Z předloženého správního spisu odvolací orgán seznal následující skutečnosti.

Obviněný vyhodnotil riziko zachycení rotující částí při obrábění na rotačních obráběcích strojích (soustruhu) a stanovil bezpečnostní opatření k odstranění rizika v dokumentu IDENTIFIKACE RIZIK, RIZIKOVÝCH SITUACÍ – DÍLNÝ [TCF – BOZP – FR004, viz tabulka č. 2 – 4. Vyhledávání a hodnocení rizik (zátěže), část 3].

V obsahu odstavce 3. Provozního bezpečnostního předpisu pro tváření kovů (TCF – BOZP12, schválený dne 23.08.2017, dále jen „TCF – BOZP12“) jsou dále vymezeny zakázané činnosti, mj. „*Přibližovat se za chodu stroje k točivým, tlačným, střížným místům stroje, která nejsou z technologických důvodů zcela zakrytována, na takovou vzdálenost, že může dojít k zachycení částí těla do těchto míst.*“, přičemž v příloze č. 2 tohoto předpisu, konkrétně v tabulce č. 2 – obecná rizika a opatření jsou pak přijata řešení rizika vtažení, rozdrčení, namotání, useknutí částí lidského těla ve formě zákazu *používat rukavice při obsluze stroje za chodu*, resp. zranění rukou obsluhy při nesprávných pracovních postupech při leštění a ručním srážení hran stanovením, že „*při leštění nedržet smirkové plátno v ruce, ale přichytit jej na držák, pilník apod.*“

V dalším předpise Dokončovací práce na soustruhu (TCF – PRIN – 019, schváleno dne 20.08.2018, dále jen „TCF – PRIN – 019“) se pro dokončovací práce při obrábění (tj. leštění, broušení a škrabání) podává jednak v odstavci 2. to, že *je bezpodmínečně nutné dodržovat zvýšených bezpečnostních opatření*, tj. ad a) „*Na rukou obsluhy nesmí být nic, co by mohlo být zachyceno strojem (rukavice, hodinky, náramky, velké prsteny atd...).*“, a jednak v odstavci 3.3 ve vztahu k leštění povrchu jako závěrečné operace u dokončovacích prací na soustruhu to, že „*Tato operace se provádí přiložením pásky smirkového papíru – obsluhou vhodně zvolené velikosti a zrnitosti – k leštěnému povrchu natažené například na pilníku nebo dřevěné násadě vhodného tvaru. (...) Pouze v nutných případech, kdy nelze operaci provést těmito způsoby, lze leštění povrchu provést i držením pásky smirkového papíru v ruce. (...) Jedná se o přímý kontakt s rotující částí, proto je nutné dbát zvýšené opatrnosti a důsledně dodržovat požadavky na bezpečnost práce.*“

Je tak zcela zjevné, že pro práce při obsluze rotačního stroje, resp. soustruhu za chodu, zejména pak při dokončovacích prací při obrábění, je nepřipustné používat pracovní rukavice. Pakliže

obviněný připustil, aby dne 13.03.2020 prováděl zaměstnanec obviněného – pan Kouba povrchovou úpravu, konkrétně leštění povrchu čepu na soustruhu typu SUI 50-1500 (a to páskou ze smirkového papíru, který držel v prstech pravé a levé ruky za konce pásky) za použití pracovních rukavic (kterážto skutečnost není v řízení sporná), nezajistil, aby byl předmětný soustruh používán v souladu s provozní dokumentací, resp. místním provozním bezpečnostním předpisem TCF – PRIN – 019 a TCF – BOZP12, jak požaduje dikce ust. § 3 odst. 1 písm. a) NV č. 378/2001 Sb.

K materiální stránce spáchaného přestupku odvolací orgán konstatuje, že společenskou nebezpečnost jednání obviněného nelze označit za „nulovou“, resp. že v projednávaném případě byl zájem státu významně ohrožen, resp. porušen, kdy k tomu odvolací orgán poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 118/2012-23, ze dne 27.09.2012, podle něhož *„Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti.“*; a č.j. 6 Ads 171/2009-60, ze dne 02.06.2010, kde je uvedeno, že: *„Porušením nebo nesplněním povinností stanovených zákonem nebo uložených na jejich základě je porušen zájem společnosti, pak je naplněna objektivní stránka správního deliktu a k vyvození odpovědnosti za takový správní delikt postačí prokázání těchto porušení.“* Nad rámec odkazu na stranu osmou napadeného rozhodnutí odvolací orgán též doplňuje, že výše uvedené zákonné ustanovení, jež obviněný svým jednáním porušil, jsou stanovena na ochranu života a zdraví zaměstnanců, jakož to nejvyšších společenských hodnot. Maje v potaz, že úrazy vzniklé při práci na rotačních strojích bývají velmi závažné, často s fatálními důsledky (ostatně jako v případě pana Kouby, kdy mu byly amputovány dva prsty pravé ruky), je nezbytné, aby na pracovištích byly zajištěny takové pracovní podmínky, aby k poškození zdraví, případně až ztrátě života, nedocházelo. Nelze tudíž tolerovat ohrožení zdraví, potažmo životů zaměstnanců tím, že zaměstnavatel řádně nedbá svých esenciálních povinností.

Jak vyplývá z výše uvedeného, odvolací orgán nemá, oproti přesvědčení obviněného, za to, že by obviněný přestupek dle ust. § 30 odst. 1 písm. r) zákona o inspekci práce nespáchal, popř. že by za jeho spáchání nebyl odpovědným. Odvolací orgán nijako nezpochybuje, a nečinil tak ani oblastní inspektorát práce, že obviněný určité kroky ke splnění jemu vytýkané povinnosti učinil, popř. že si splnil jiné své pracovněprávní povinnosti [resp. zejména, že obviněný vyhodnotil rizika a ve svých vnitřních dokumentech stanovil opatření, když opatření stanovil zejména v dokumentu TCF – PRIN – 019 a TCF – BOZP12, a to včetně dodržování bezpečnostních předpisů a školení bezpečnosti práce, kdy v Dokumentu o seznámení s návody k používání, k obsluze a k případné údržbě strojů, ze dne 14.06.2019, resp. Dokladu o školení zaměstnanců BOZP, ze dne 06.01.2020, je uvedeno, že součástí tohoto školení bylo i pojednání o rizicích, včetně návodů k obsluze zařízení, v závěru kteréhožto dokumentu je současně mj. podpis úrazem poškozeného zaměstnance]. Odvolací orgán si je vědom, že objektivní odpovědnost je odlišná od odpovědnosti absolutní. Skutečností však je, že obviněný neučinil vše, co po něm bylo možno spravedlivě požadovat, aby porušení povinnosti zaměstnavatele ve smyslu ust. § 3 odst. 1 písm. a) NV č. 378/2001 Sb. zabránil, a tedy se tzv. právně liberoval, protože orgány inspekce práce setrvávají na tom závěru, že obviněný ze spáchání přestupku dle ust. § 30 odst. 1 písm. r) zákona o inspekci práce vinen je.

Je nezbytné připomenout, že nevyplývá-li ze zákona nebo jiné právní normy, jakým konkrétním způsobem je nutno zákonem uloženou povinnost splnit, resp. její splnění zabezpečit, je pak na uvážení a také odpovědnosti toho, komu je daná povinnost určena, jaký způsob jejího splnění zvolí, resp. jakým způsobem její řádné a včasné splnění zabezpečí. K tomu nutno uvést, že obviněný především neuplatňoval adekvátní kontrolní mechanismy, které by bývaly měly zabránit, aby byl zvolen takový pracovní postup na rotačním stroji, jenž byl v rozporu s provozní dokumentací, resp. místním provozním bezpečnostním předpisem TCF – PRIN – 019 a TCF – BOZP12.

Jak uvedl oblastní inspektorát práce ve svém rozhodnutí, odpovědnost za předmětné protiprávní jednání je dle ust. § 30 odst. 1 písm. r) zákona o inspekci práce koncipována jako odpovědnost

objektivní, blíže k čemuž lze citovat např. z rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích č.j. 50 A 24/2017-48, ze dne 31.01.2018: „Odpovědnost za spáchání správního deliktu právníkem osobou je v zákoně o inspekci práce koncipována jako odpovědnost objektivní. Tato koncepce objektivní odpovědnosti neklade správnímu orgánu povinnost zkoumat zavinění odpovědné právníkové osoby, tedy zkoumat a prokazovat naplnění subjektivního vztahu pachatele (vůle, vědomí, nedbalost) k pravděpodobným následkům svého jednání. Z objektivní odpovědnosti za spáchání správního deliktu se není možné vyvinut ani tvrzením subjektivního zavinění zaměstnanců, kteří neuposlechli pokynu zaměstnavatele a při práci, u které je zvýšené riziko ohrožení zdraví či života, nepoužili adekvátní bezpečnostní a ochranné pomůcky. Již samotným porušením či nesplněním povinností stanovených zákonem nebo uložených na jejich základě je porušen zájem společnosti. Tím dochází k naplnění objektivní stránky správního deliktu a k vyvození odpovědnosti za takový správní delikt je dostačující prokázání těchto porušení. Charakter institutu objektivní odpovědnosti za správní delikt podle zákona o inspekci práce zabraňuje tomu, aby se právníkem osoba jako zaměstnavatel zbavila povinností, které jsou na ni kladeny právními předpisy.“, jakož i z rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 2 As 123/2015-35, ze dne 16.09.2015, který uvedl, že: „Odpovědnost podle § 30 odst. 1 písm. r) zákona o inspekci práce se blíží odpovědnosti za výsledek. I v tomto případě se tedy stěžovatelka správního deliktu dopustila. Zákonem chráněný zájem nebyl patřičným způsobem ochráněn, i když objektivně bylo možné jeho ochrany docílit.“

Odpovědnost obviněného jakožto zaměstnavatele za plnění jeho zákonných povinností pak s sebou nese i povinnost, aby opatření k zabránění vtažení, rozdrčení, namotání, useknutí částí lidského těla do rotačního stroje ve formě zákazu používat rukavice při obsluze stroje za chodu toliko nepřijímal (nevydával), ale aby toto opatření bylo i fakticky prováděno, zajištění čehož předpokládá, že zaměstnavatel kontroluje, zda je práce zaměstnanci dle (ústních či písemných) pokynů zaměstnavatele skutečně prováděna [„Pokud jsou již identifikována opatření k prevenci rizik, je jejich realizace předpokladem pro naplnění smyslu jejich přijetí, když přijatá opatření mají působit a odstranit tak rizika co nejbližší původu vzniku, či je minimalizovat. Následně tedy dojde ke zmenšení ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců.“ (viz Bělina, Drápal a kol. Zákoník práce, 2. vydání, 2015, s. 592)], k čemuž lze vzpomenout rozsudek Krajského soudu v Plzni č.j. 30A 129/2015-75, ze dne 12.04.2017: „Soud však, ve shodě se správními orgány obou stupňů, zastává názor, že žalobcová povinnost (coby zaměstnavatele) spočívá nejen v přípravě a zpracování podkladů a dokumentů stran bezpečnosti práce, ale součástí této povinnosti je rovněž vytvoření kontrolních mechanismů sledujících respektování teoretických postupů. A právě tato část žalobcovy povinnosti splněna nebyla. Pro posouzení věci je lhostejné, jak porušení povinností na úseku bezpečnosti práce, kterého se v onen inkriminovaný den (24. 11. 2014) dopustili dva zaměstnanci, nazveme, zda to byl exces, opomenutí či liknavost. Každopádně ale došlo k zásadnímu porušení takových povinností, jehož důsledkem bylo zranění jiného ze zaměstnanců, které si vyžádalo několikadenní hospitalizaci. A k tomuto následku došlo i přesto, že oni dva pracovníci byli bezpochyby proškoleni o rozsahu a dodržování povinností na úseku bezpečnosti práce. Projevila se tedy ne zcela důsledná žalobcová kontrolní činnost, jejímž cílem mělo být, že to, co bylo v teoretické úrovni napsáno a realizováno (interní směrnice, pokyny, školení), bude také v praxi dodržováno.“

Ačkoli s ohledem na spisovou materii lze z obviněným doložených dokumentů mít za to, že se obviněný v nejlepší úmyslu snažil na kontrolovaném pracovišti vytvořit bezpečné a zdravé neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky, ani tato jeho snaha jej však nezabavuje odpovědnosti za spáchaný přestupek, neboť z úrazové události nastalé dne 13.03.2020 a ze skutečností zjištěných při kontrole se právě projevilo to, že provozní dokumentací (resp. místním provozním bezpečnostním předpisem TCF – PRIN – 019 a TCF – BOZP12) stanovené postupy a opatření pro dokončovací práci na soustruhu nebyly na pracovišti dodrženy, resp. že soustruh typu SUI 50-1500 nebyl používán v souladu s provozní dokumentací, resp. místním provozním bezpečnostním předpisem TCF – PRIN – 019 a TCF – BOZP12, tedy zákonem chráněný zájem (tj. bezpečnost zaměstnanců) nebyl patřičně chráněn, i když objektivně bylo možné jeho ochrany docílit.

Pro učinění závěru o odpovědnosti obviněného za porušení jeho zákonných povinností (v souladu s citovanými rozsudky) není nerozhodné ani to, zda se jednalo, či nikoliv o exces pana Kouby, jelikož práce vykonávaná panem Koubou dne 13.03.2020 sledovala z objektivního i subjektivního hlediska plnění jeho pracovních úkolů, když tedy na pokyn mistra pana [REDAKCE] prováděl leštění povrchu čepu na soustruhu typu SUI 50-1500.

Měl-li snad obviněný v úmyslu dovolat se liberace s poukázáním na skutečnost, že k pracovnímu úrazu pana Kouby došlo v důsledku jeho vlastního pochybení, tj. v důsledku porušení ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (tj. provozní dokumentace - místního provozního bezpečnostního předpisu TCF – PRIN – 019 a TCF – BOZP12) ze strany úrazem poškozeného zaměstnance, pak takovou možnost odvolací orgán odmítá. Koncepce objektivní odpovědnosti zaměstnavatele, který nese odpovědnost za bezpečné pracovní prostředí, tkví v tom, že nelze dané povinnosti přenášet na zaměstnance tím, že jsou proškolení a jsou povinni dodržovat právní (i ostatní) předpisy a stanovené pracovní postupy. Odvolací orgán v této souvislosti odkazuje na argumentaci obsaženou v rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 5 As 10/2015-27, ze dne 14.08.2015, který uvedl: „*doložení splnění povinností tím, že byl řidič ze strany zaměstnavatele poučen a byl povinen dodržovat platné právní předpisy, nepostačuje ke zproštění odpovědnosti za správní delikt. Stěžovatel se nemůže zprostit své odpovědnosti odkazem na porušení povinností vlastními zaměstnanci, případně osobami, které při výkonu své činnosti používá. Účelem ustanovení obsahujícího liberační důvod je zabránění sankce ve zcela výjimečných případech, kdy by její uložení odporovalo jejímu smyslu. Připuštěním navrhovaných liberačních důvodů (zabezpečení povinného školení řidičů) by mohlo být liberační ustanovení aplikováno ve velkém množství případů, a ztratilo by tak povahu výjimky z obecného pravidla, což by znamenalo ohrožení veřejného zájmu.*“

Nad rámec nutného odůvodnění odvolací orgán pro úplnost doplňuje, že není nelogické, pokud má být zajištěním soustavné kontroly dodržování právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci naplněna základní zásada pracovněprávních vztahů zakotvená v ust. § 1a odst. 1 písm. b) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“), spočívající v uspokojivých a bezpečných pracovních podmínkách pro výkon práce, jejímž smyslem je zajistit bezpečnost zaměstnanců. S poukazem na tuto základní zásadu pracovněprávních vztahů cituje odvolací orgán odbornou literaturu, konkrétně komentář k ust. § 101 zákoníku práce: „*ukládá zaměstnavatelům všeobecnou povinnost zajišťovat BOZP, akcentuje přitom odpovědnost zaměstnavatele za bezpečné a zdraví neohrožující podmínky výkonu práce a stanovuje, kdo konkrétně tuto povinnost musí plnit. Zaměstnavatelé plní tyto povinnosti především svými vedoucími zaměstnanci na všech stupních řízení (v rozsahu práv a povinností spojených s příslušným stupněm řízení) – § 11, 302. Pro zajištění BOZP u zaměstnavatele je významné nejen znění právních a ostatních předpisů k zajištění BOZP, ale i systém vrcholového vedení v oblasti BOZP – tzv. management BOZP. Tomu odpovídají znění jednotlivých právních předpisů řešících BOZP. Ty většinou nestanoví konkrétní požadavky (omezují se spíše na parametry rámcové nebo minimální), ale předpokládají vyhodnocení konkrétních požadavků k zajištění BOZP zaměstnavatelem a na jejich základě přijetí konkrétních opatření v rámci stanovených parametrů. Zaměstnavatel tak musí vytvořit svůj vlastní systém zajištění BOZP (zajištění BOZP u zaměstnavatele musí být především jeho zájmem).*“ (Bělina, Drápal a kol. Zákoník práce, 2. vydání, 2015, s. 580)

Ve zbytku tak odvolací orgán odkazuje na odůvodnění rozhodnutí oblastního inspektorátu práce (zejména stranu desátou až osmnáctou), když je nutno mít na paměti, že prvostupňové a druhostupňové rozhodnutí spolu tvoří jeden celek (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Ostravě č.j. 22 Ca 294/2009-41, ze dne 10.03.2011, nebo usnesení Vrchního soudu v Praze č.j. 6 A 68/93-10, ze dne 07.05.1993) a že požadavek řádného odůvodnění rozhodnutí nelze chápat jako nárok odvolatele na explicitní reakci na každou a jakoukoliv jednotlivou odvolací námitku (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 6 Ads 237/2014-9, ze dne 22.10.2014).

K uložené pokutě a náhradě nákladů řízení

Za přestupek podle ust. § 30 odst. 1 písm. r) zákona o inspekci práce lze podle ust. § 30 odst. 2 písm. c) zákona o inspekci práce uložit pokutu až do výše 1 000 000 Kč.

Odvolací orgán konstatuje, že správní orgán je při určení druhu a výměry správního trestu povinen přihlídnout k povaze a závažnosti přestupku, zejména k významu zákonem chráněného zájmu, způsobu spáchání přestupku a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán, jakož i k povaze činnosti (osobním a majetkovým poměrům) delikventa. Jelikož se oblastní inspektorát práce těmito kritérii zabýval a z odůvodnění rozhodnutí je seznatelné, jaké okolnosti zohlednil a jaké úvahy oblastní inspektorát práce vedly k uložení správního trestu v dané výměře, odkazuje odvolací orgán v tomto na stranu devátou až jedenáctou rozhodnutí, neboť se s tam uvedeným ztotožňuje a doplňuje, že obviněný svým jednáním porušil státem chráněný zájem na uspokojivých bezpečných podmínkách pro výkon práce jakožto základní zásadu pracovněprávních vztahů zakotvenou v ust. § 1a odst. 1 písm. b) zákoníku práce. „*Je potřeba si uvědomit, že povinnosti zaměstnavatelů na úseku BOZP jsou stanoveny k ochraně zaměstnanců, kteří jsou slabší stranou smluvního vztahu a v řadě případů vykonávají dílčí činnosti, aniž by měli na rozdíl od zaměstnavatele informace o celém pracovním procesu a o rizicích, která jsou s plněním jejich přiděleného pracovního úkolu spojena.*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 6 Ads 63/2013-63, ze dne 12.02.2014)

Tím, že obviněný nezajistil, aby byl soustruh typu SUI 50-1500 používán v souladu s provozní dokumentací, resp. místním provozním bezpečnostním předpisem TCF – PRIN – 019 a TCF – BOZP12, porušil povinnost, která je mu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci uložena, spáchal přestupek (jehož povahu nelze marginalizovat), přičemž tento se řadí mezi přísněji trestné přestupky dle zákona o inspekci práce (jak uvedeno shora, maximální výše pokuty činí 1 000 000 Kč), z čehož lze sledovat i jeho vysokou závažnost. V obecné rovině, avšak i z okolností případu [kdy na jedné straně sice nejsou orgány inspekce práce oprávněny hodnotit otázku odpovědnosti za pracovní úraz (čehož ani v tomto případě nečiní), na straně druhé však příčiny a okolnosti pracovního úrazu jsou oprávněny, tj. tím i povinny, kontrolovat] je zcela zřejmé, že projednávané jednání obviněného bylo způsobilé ohrozit bezpečnost a zdraví osob, které se zdržovaly na pracovišti; jde tedy o tzv. ohrožovací přestupek, kdy k vyvození odpovědnosti u takovýchto přestupků postačí pouhé ohrožení. Jeho škodlivost spočívá již v samotném vytvoření *závadného stavu odporujícího pravidlům bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a z toho vyplývajícího ohrožení osob*, aniž by muselo dojít k přímému zasažení a poškození objektu (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 3 Ads 42/2014-34, ze dne 27.08.2014). V daném případě postup obviněného vedl k ohrožení bezpečnosti zaměstnanců. Následkem protiprávního jednání obviněného tak bylo to, že mohlo dojít k poškození zdraví a bezpečnosti osob, které na předmětném stroji pracovaly, a to zejména v důsledku mechanického poranění.

Ke způsobu spáchání přestupku odvolací orgán dodává, že obviněný skutkovou podstatu naplnil omisivním jednáním. Obviněný vzhledem ke všem okolnostem měl a mohl vědět, že svým jednáním mohl porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, když dostatečně nedbal svých zákonných povinností a rezignoval na kontrolu dodržování provozní dokumentace, resp. místního provozního bezpečnostního předpisu TCF – PRIN – 019 a TCF – BOZP12 při práci na soustruhu typu SUI 50-1500, tj. stanovených postupů a přijatých opatření k minimalizaci rizik svým zaměstnancem.

Ve zbytku, tj. k povaze činnosti obviněného, odvolací orgán odkazuje na úvahy oblastního inspektorátu práce zachycené na straně deváté a desáté rozhodnutí, neboť se s tam uvedeným plně ztotožňuje. K povaze činnosti obviněného odvolací orgán toliko pro úplnost dodává, že ze všech informací, jež tyto byly oblastnímu inspektorátu práce známy z úřední činnosti (lustrací veřejných rejstříků), když obviněný listiny k prokázání jeho osobních a majetkových poměrů oblastnímu inspektorátu práce nedoložil, vyplývá, že obviněný není zatížen insolvenčním, konkursním ani vyrovnávacím řízením, dle zapsaných údajů vykonává svým rozsahem

nezanedbatelnou podnikatelskou činnost, přičemž z veřejně dostupných informací lze seznat, že obviněný v průběhu roku hospodaří s částkami ve výši desítek miliónů Kč.

Odvolací orgán konstatuje a shrnuje, že s ohledem na vše uvedené uložený správní trest i jeho výměra odpovídá okolnostem daného případu, je uložen v souladu s principy správního trestání a ustálenou soudní judikaturou (včetně usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 9/2008-133, ze dne 20.04.2010), reflektuje osobní a majetkové poměry obviněného a naplňuje smysl a účel správního trestání, tj. v daném případě odpovídá jak funkci preventivní, tedy že se obviněný napříště bude snažit vyvarovat porušování zákona, ale i funkci represivní, tj. že správní trest za protiprávní jednání s sebou musí nést přiměřený zásah i do majetkové sféry obviněného, aby tento byl veden k důslednějším dodržování všech zákonných norem, kterými je vázán, neboť dle rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 1 Afs 50/2005-97, ze dne 24.05.2006: „*Povinnost k sankčnímu peněžnímu plnění je vždy pocítována tíživě, ovšem i to je projevem jejího preventivního a represivního účinku; tyto funkce pokuty by přitom měly být rovnoměrně vyváženy.*“ Odvolací orgán má za to, že uložená pokuta není sama o sobě způsobilá přivodit platební neschopnost či donutit obviněného k ukončení podnikatelské činnosti, resp. že není likvidačního charakteru, když obviněný disponuje částkami v řádu miliónů korun.

Odvolací orgán se tedy rozhodl nepřistoupit ke změně druhu oblastním inspektorátem práce uloženého správního trestu či jeho výměry, a ani k upuštění od uložení správního trestu, neboť odvolací orgán má za to, že by uvedené dostatečně neodráželo závažnost protiprávního jednání obviněného, kdy oblastním inspektorátem práce uložený správní trest dle odvolacího orgánu představuje adekvátní zásah do sféry obviněného (tj. je pro něj citelný a nezanedbatelný, jak v rozsudku č.j. 4 Ads 244/2016-36, ze dne 31.01.2017, či v rozsudku č.j. 3 As 21/2005-105, ze dne 10.05.2006 judikoval Nejvyšší správní soud).

Uloženou pokutu je obviněný povinen uhradit do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí na účet celního úřadu uvedený v napadeném rozhodnutí. Pokud by uhrazení pokuty v současné době mělo mít nepříznivý dopad na hospodaření obviněného, odkazuje odvolací orgán na možnost požádat příslušný celní úřad o placení ve splátkách, případně o posečkání s platbou, neboť pokuty vybírá a vymáhá tento úřad, nikoli orgány inspekce práce.

Obviněnému byla napadeným rozhodnutím uložena také povinnost nahradit náklady přestupkového řízení paušální částkou stanovenou podle § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, a to ve výši 1 000 Kč. Státní úřad inspekce práce posoudil tuto část výroku a dospěl k názoru, že výše nákladů řízení je stanovena v souladu s právními předpisy, neboť obviněný byl v přestupkovém řízení uznán vinným z přestupku. Výši nákladů řízení je obviněný povinen uhradit do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí na účet Státního úřadu inspekce práce uvedený v napadeném rozhodnutí.

Státní úřad inspekce práce posoudil napadené rozhodnutí ve věci výše uloženého správního trestu za přestupek a rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

Poučení

Ve smyslu ust. § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, je toto rozhodnutí konečné a nelze se proti němu odvolat.

V Opavě dne 21.02.2023



Mgr. Ing. Alžběta Kellnerová
vedoucí úseku právního

Za správnost vyhotovení: Mgr. Soňa Králová


Rozdělovník:

1 x spis
1 x [redacted] advokátní kancelář, Klimentská 1216/46, 110 00
Praha

Oblastní inspektorát práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu

Vodní 1629/21, 370 06 České Budějovice

tel: +420 950 179 511, fax: +420 950 179 505, e-mail: budejovice@suip.cz, DS: n7wefgn

	OBLASTNÍ INSPEKTORÁT PRÁCE V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Toto rozhodnutí nabylo právní moci	
dne	10.8.2022
Č. Budějovice dne	10.8.2022

advokátní kancelář
Klimentská 1216/46
110 00 Praha – Nové Město

Č.j. 10009/5.30/21-22
Sp.zn. S5-2021-191

Vypraveno dne: 10.8.2022

ROZHODNUTÍ

Oblastní inspektorát práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích, Vodní 1629/21, 370 06 České Budějovice (dále též „oblastní inspektorát práce“ či „správní orgán“), jako věcně a místně příslušný správní orgán podle § 60 odst. 1 a § 62 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o odpovědnosti za přestupky“), příslušný k rozhodování v řízení v I. stupni o přestupcích nebo správních deliktech podle § 5 odst. 1 písm. k) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o inspekci práce“), rozhodl podle § 93 zákona o odpovědnosti za přestupky a § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, že

obviněný TCF Vzduchotechnika s.r.o., Průmyslová 920, Prachatice II, 383 01 Prachatice, IČO: 639 10 802, právně zastoupen [redacted] advokátní kancelář, Klimentská 1216/46, Nové Město 110 00 Praha 1, na základě plné moci ze dne 3. 7. 2020, je vinen

I. ze spáchání přestupku právnických a podnikajících fyzických osob na úseku bezpečnosti práce dle ust. § 30 odst. 1 písm. r) zákona o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů, kterého se dopustil tím, že v rozporu s kogentním ustanovením § 4 odst. 2 zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci“) a ust. § 3 odst. 1 písm. a) nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí, ve znění pozdějších předpisů (dále též „NV č. 378/2001 Sb.“), nezajistil dne 13. 3. 2020, aby soustruh typ SUI 50-1500, umístěný na pracovišti Průmyslová 920, 383 01 Prachatice, byl používán v souladu s provozní dokumentací.

II. Za spáchání přestupku uvedeného ve výroku I. tohoto rozhodnutí se obviněnému:

TCF Vzduchotechnika s.r.o., Průmyslová 920, Prachatice II, 383 01 Prachatice, IČO: 639 10 802, právně zastoupen [redacted] advokátní kancelář, Klimentská 1216/46, Nové Město 110 00 Praha 1, na základě plné moci ze dne 3. 7. 2020 (dále též „obviněný“),

ukládá dle ust. § 35 písm. b), ust. § 46 a ust. § 93 odst. 1 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky, ve znění pozdějších předpisů a dle ust. § 30 odst. 2 písm. c) zákona o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů:

správní trest pokuty ve výši 48.000 Kč (slovy: čtyřicet osm tisíc korun českých).

Takto uloženou pokutu je obviněný povinen uhradit ve lhůtě do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Celního úřadu pro Jihočeský kraj u České národní banky, číslo účtu:

3754-17720231/0710, KS: 1148, VS: IČO obviněného.

III. Současně se obviněnému ukládá podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, povinnost uhradit paušální částku nákladů správního řízení podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, která činí:

1.000 Kč (slovy: jedentisíc korun českých).

Náklady řízení je účastník řízení povinen uhradit ve lhůtě 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet zřízení Státním úřadem inspekce práce u České národní banky, číslo účtu:

19-1024821/0710, KS: 1148, VS: IČO obviněného, SS: 950024255

O d ů v o d n ě n í:

Obviněný je zapsán v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Českých Budějovicích, oddíl C, vložka 5950, v právní formě společnost s ručením omezeným. Předmětem podnikání obviněného je zámečnictví, nástrojářství, opravy ostatních dopravních prostředků a pracovních strojů, projektová činnost ve výstavbě, silniční motorová doprava - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí provádění staveb, jejich změn a odstraňování, montáž, opravy a rekonstrukce chladících zařízení a tepelných čerpadel výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona. Základní kapitál 100.000 Kč. Do obchodního rejstříku byl zapsán dne 1. března 1996.

Dne 28. 4. 2020 byla s obviněným dle ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále též „kontrolní řád“) doručení oznámení zahájena kontrola inspektorem oblastního inspektorátu práce, s předmětem kontroly: dodržování povinností vymezených v ustanovení § 3 odst. 1 zákona o inspekci práce, se zaměřením zejména na: dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů k zajištění bezpečnosti práce. Z této kontroly byl v souladu s ustanovením § 12 kontrolního řádu dne 29. 6. 2020 vyhotoven protokol, č.j. 12054/5.41/20-8, který byl samotnému obviněnému prostřednictvím datové schránky doručen dne 29. 6. 2020. Obviněný byl poučen, že může do 30-ti dnů ode dne doručení protokolu podat proti kontrolním zjištěním opravný prostředek. Obviněný tak učinil a dne 3. 7. 2020 proti kontrolním zjištěním podal námítky, které byly doplněny právním zástupcem obviněného dne 14. 7. 2020. Součástí doplnění námitek proti kontrolnímu zjištění byla plná moc ze dne 3. 7. 2020 udělena JUDr. [redacted] advokátní kancelář, Klimentská 1216/46, Nové Město 110 00 Praha 1, dále Soubor příprav pro 3.R oborů 23-51-H/01, 23-56-H/01 – Mechanik seřizovač, Obráběč, Periodická kontrola zaměřená na bezpečnost práce a požární ochranu ze dne 15. 1. 2020, 11. 2. 2020, 17. 2. 2020, 16. 3. 2020. Námítky byly nadřízeným vyřízeny pod č.j. 12054/5.41/20-10 tak, že se námitkám kontrolované osoby uvedeným v dopise ze dne 14. 7. 2020 částečně vyhovuje. Vyřízení námitek bylo právnímu zástupci obviněného doručeno dne 17. 8. 2020. Dne 14. 8. 2020 byl v souladu s ust. § 21 odst. 2 kontrolního řádu vyhotoven dodatek k protokolu o kontrole pod č.j. 12054/5.41/20-11, který byl právnímu zástupci obviněného prostřednictvím datové schránky doručen dne 17. 8. 2020. Obviněný byl poučen, že může proti dodatku podat námítky, což učinil cestou právního zástupce a dne 24. 8. 2020 proti kontrolnímu zjištění uvedeném v dodatku podal námítky. Námítky právního zástupce proti dodatku k protokolu

o kontrole byly nadřizeným zamítnuty pod č.j. 12054/5.41/20-14, doručeno do datové schránky právnímu zástupci obviněného dne 22. 9. 2020, čímž byl protokol řádně vypořádán a kontrola ve smyslu ustanovení § 18 písm. b) kontrolního řádu uzavřena.

Po prostudování kontrolního spisu správní orgán dne 3. 5. 2021 ve věci vydal Oznámení o zahájení přestupkového řízení v souladu s ustanovením § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky ve věci podezření ze spáchání přestupku právnických a podnikajících fyzických osob na úseku bezpečnosti práce dle ust. § 30 odst. 1 písm. r) zákona o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů, jednáním blíže popsáním v daném oznámení a zároveň dle § 80 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve věci nařídil ústní jednání, k němuž v souladu s ustanovením § 80 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ustanovením § 59 správního řádu předvolal obviněného. Správní orgán dále obviněného poučil o jeho právech a povinnostech v průběhu přestupkového řízení; oznámení o zahájení přestupkového řízení a předvolání k ústnímu jednání, č.j. 10009/5.30/21-3.

Dne 28. 5. 2021 se v sídle správního orgánu, za přítomnosti obviněného, konalo ústní jednání ve věci. K jednání dostavila [redacted] advokát ČAK [redacted] na základě substituční plné moci ze dne 1. 11. 2020 a na žádost obviněného byl u úkonu přítomen [redacted] nar. [redacted] odborně způsobilá osoba BOZP. Úvodem jednání správní orgán obviněného ohledně jeho práv a povinností odkázal na dříve provedené poučení, které mu zrekapituloval a dotázal se jej, zda poučení porozuměl či nežadá-li dalšího vysvětlení. Obviněný uvedl, že poučení porozuměl a dalšího doplnění nežadá. Správní orgán obviněnému zrekapituloval předmět řízení a následně v souladu s ustanovením § 53 odst. 6 správního řádu provedl listiny popsané v protokolu jako důkazy, proti jejichž provedení či opatření obviněný nevznesl námitek. Obviněný se následně k věci vyjádřil, s tím, že je mu nesmírně líto, co se panu Koubovi stalo, nicméně k úrazu p. Kouby by nedošlo, pokud by neměl rukavice. Dle jeho názoru ta skutečnost, že p. Kouba měl rukavice, je jedinou příčinou úrazu pana Kouby. K věci se dále vyjádřila [redacted] která uvedla, že pan Kouba v den úrazu vykonával celou řadu jiných operací, to samotné leštění byla jedna z mnoha věcí, které dělal ten den. Samotná tato operace trvá velmi krátký časový úsek cca 1-2 minuty, kdy příprava je daleko složitější než samotná operace. Obviněný na závěr navrhnul provedení důkazů výslechem svědků a doložení listinných materiálů a fotodokumentací pracoviště. O ústním jednání byl dne 7. 11. 2019 v souladu s ustanovením § 80 zákona o odpovědnosti za přestupky a § 18 správního řádu vyhotoven protokol, č.j. 10009/5.30/20-4, jehož stejnopis převzal obviněný.

Dne 2. 6. 2021 obdržel správní orgán prostřednictvím datové schránky doplnění důkazních listin právním zástupcem obviněného, jehož přílohou byla zaslána fotodokumentace pracoviště obviněného, kde se stal úraz panu Koubovi. vč. výstražných cedulí, dále periodické kontroly zaměřené na BOPZP a pořádní ochranu ze dne 17. 2. 2020, 19. 5. 2020, 20. 8. 2020, 19. 11. 2020, 15. 1. 2020, 11. 2. 2020, 16. 3. 2020, 20. 4. 2020, 20. 5. 2020, 18. 6. 2020, 20. 7. 2020, 20. 8. 2020, 15. 9. 2020, 10. 2021, 17. 11. 2020, 18. 12. 2020, prověrka BOZP 2019 ze dne 17. 7. 2019 a prověrka BOZP 2020 ze dne 17. 8. 2020. Vyjádření obviněného vč. příloh vloženo do správního spisu Sp. zn. S5-2021-191, pod č.j. 10009/5.30/21-5.

Správní orgán poté přistoupil v souladu s ust. § 55 správního řádu k provedení důkazů svědeckými výpověďmi jednotlivých svědků, kteří po řádném poučení vypovídali k způsobu práce a organizaci práce na pracovišti obviněného s ohledem na dodržování BOZP a dále o způsobu práce a organizaci práce na pracovišti obviněného v souvislosti s pracovním úrazem p. Kouby, práci na předmětném soustruhu, kde došlo ke zranění, poučení osob a jejich kontrole a dále k průběhu samotného dne v době vzniku úrazu p. Kouby a ke všem skutečnostem, které souvisí se vznikem a průběhem vzniku úrazu p. Kouby. Dne 15. 7. 2021 se v sídle správního orgánu konal výslech svědka p. [redacted] mistra svařovny pracoviště obviněného, vloženo do správního spisu pod č.j. 10009/5.30/21-10, [redacted] odborně způsobilé osoby BOZP, vloženo do správního spisu pod č.j. 10009/5.30/21-11 a poškozeného úrazem p. Martina Kouby, nar. 21. 4. 1997, jehož zastupuje Mgr. [redacted] AK Michelská 300/60, 140 00 Praha 4 – Míchle. Výslechu svědka p. Kouby se na základě substituční plné moci ze dne 5. 3. 2021 zúčastnil [redacted] Masarykova třída 129/112 Teplice. Výslech svědka p. Martina Kouby, vč. plné moci vloženo do správního spisu pod

č.j. 10009/5.30/21-12. Dne 21. 10. 2021 se v sídle správního orgánu konal výslech svědka p. [redacted] vedoucího kvality obviněného, vloženo do správního spisu pod č.j. 10009/5.30/21-17 a p. [redacted] nar. [redacted], OSVČ, vloženo do správního spisu pod č.j. 10009/5.30/21-18. O všech výše uvedených procesních úkonech byl řádně a včas vyrozuměn obviněný, prostřednictvím právního zástupce.

Dne 3. 8. 2021 obdržel správní orgán prostřednictvím datové schránky vyjádření obviněného k výpovědi pana Martina Kouby a doplnění důkazních listin právním zástupcem, jehož přílohou byla zaslána zpráva č. 11/2019 a 11/2020 o revizi el. instalace a kontrole bezpečnosti provozovaného strojního zařízení, soustruh typ SU140-50 PR ze dne 16. 11. 2020, záznam o údržbě stroje soustruh typ SUI 50-1500, a dále DVD s videem o obsluze stroje – soustruhu, kde se stal úraz panu Koubovi. Vyjádření obviněného vč. příloh vloženo do správního spisu Sp. zn. S5-2021-191, pod č.j. 10009/5.30/21-16.

Dne 22. 10. 2021 správní orgán vydal oznámení o ukončení dokazování, č.j. 10009/5.30/21-19, kterým obviněnému sdělil, že ve věci ukončuje dokazování a usnesením mu stanovil lhůtu 15 dní k vyjádření se k věci a zároveň pro vyjádření se k podkladům pro vydání rozhodnutí a vyzval jej, aby své právo ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu využil a zároveň jej vyzval, aby mu ve stanovené lhůtě doložil své aktuální majetkové poměry. S ohledem na vyhlášený nouzový stav a v něm přijatá omezující opatření správní orgán obviněného vyzval, aby mu sdělil a případně doložil, jaký dopad na jeho podnikatelskou činnost daná opatření měla. Dne 5. 11. 2021 se obviněný vyjádřil k podkladům pro rozhodnutí a vydal závěrečný návrh. Vyjádření právního zástupce obviněného vloženo do správního spisu Sp. zn. S5-2021-191, pod č.j. 10009/5.30/21-20.

Vzhledem k tomu, že správní orgán považuje skutkový stav za zjištěný bez důvodných pochybností v souladu s ustanovením § 3 správního řádu, vydává rozhodnutí ve věci.

Skutkový stav

Dne 13. 3. 2020 v době kolem 11:00 hodin došlo v provozu obviněného – výrobní hala TCF na adrese Průmyslová 920, 383 01 Prachatice k závažnému úrazu p. Martina Kouby, nar. 21. 4. 1997 (dále též „postižený“). Dle popisu úrazového děje podaného obviněným (podpořeno též dalšími důkazními prostředky) v jeho Zprávě ze dne 16. 3. 2020 postižený prováděl povrchovou úpravu na soustruhu, konkrétně leštění čepu na soustruhu typ SUI 501500. Leštění povrchu čepu prováděl páskou ze smirkového papíru, který držel v prstech pravé a levé ruky za konce pásky. Při této činnosti došlo pravděpodobně k namotání smirkové pásky na leštěnou součást (čep) a následnému vtažení prstů pravé ruky (amputace dvou prstů a pohmoždění horní končetiny).

Obviněný za pravděpodobnou příčinu vzniku úrazu označil porušení předpisů ze strany postiženého, který rozporu s předpisy pro bezpečnou práci pro točivé stroje použil rukavice, tedy použil nevhodné osobní ochranné pracovní prostředky (dále též „OOPP“). Obviněný k tomuto uvádí, že externí konzultant obviněného v oblasti BOZP pan [redacted] tak mistr svařovny [redacted] jako jedinou příčinou úrazu pana Kouby vidí tu skutečnost, že během dokončovacích prací měl na ruku rukavice, které způsobily, že jeho ruka byla namotána na rotační válec. Pokud by pan Kouba býval rukavice neměl, s největší pravděpodobností by k úrazu nedošlo.

Postižený pan Martin Kouba k samotnému úrazu vypověděl, že u obviněného pracuje asi 4 roky jako obráběč kovů. Inkriminovaného dne přišel do práce a začal pracovat na druhé dílně na staré mašině, kde se dělali spojky a ze které tekla olej. Proto na této mašině použil rukavice. Následně ho mistr p. [redacted] (dále též „mistr“) odvolal na jinou práci, právě na soustruh, kde se mu stal úraz, aby upravil nějakou kulatinu a spěchal na něho. V nastalém zmatku si zapomněl sundat rukavice a stal se mu ten úraz, po opracování asi svou až tři kusů kulatiny. Mistr stál po celou dobu u něho u soustruhu.

Vyjádření obviněného

Námítky do skutkového stavu a údajného porušení bezpečnostních předpisů

Obviněný odmítá, že by svoji povinnost na úseku bezpečnosti práce porušil, naopak tyto řádně zajišťuje. Obviněný má za to, že přijal veškerá možná opatření, kdy postiženého k danému postupu proškolil, postižený byl prokazatelně seznámen s tím, že k této operaci nemůže mít na ruku rukavice, a zároveň byl na pracovišti přítomen mistr výroby a kontrolor kvality. Bohužel není v možnostech obviněného, aby vedoucí zaměstnanci kontrolovali postupy všech zaměstnanců jednotlivě. Obviněný uznává, že se může stát, že některý ze zaměstnanců není v konkrétní chvíli při výkonu své práce kontrolován. Za zásadní však obviněný považuje to, že pokud by postižený býval postupoval v souladu s bezpečnostními pokyny, se kterými byl seznámen, úraz by se nestal. Jednalo se tak o exces zkušeného zaměstnance, který si byl svého pochybení dokonce vědom. Zároveň bylo prokázáno, že stroj byl plně funkční, byly na něm prováděny pravidelné revize a jeho údržba. Vzhledem k tomu, že obviněný splnil všechny své zákonné povinnosti na úseku BOZP a vynaložil veškeré úsilí, které lze po něm rozumně požadovat, aby zabránil úrazu, je toho názoru, že nemůže být činen odpovědným za vytkaný přestupek.

Ke spáchání dle § 30 odst. 1 písm. r) zákona o inspekci práce přestupku obviněný namítá následující.

Obviněný v této souvislosti opět poukazuje, že je podle výše citovaného ustanovení povinen zajistit, aby bylo zařízení užívané zaměstnanci na pracovišti používáno k účelům a za podmínek, ke kterým je dané zařízení určeno.

Obviněný uvádí, že dotčený zaměstnanec prováděl běžně používanou dokončovací operaci pro soustružení válcových ploch pro dosažení požadované tolerance obrábění. Pan Kouba tuto operaci prováděl běžně, byl s postupy prokazatelně seznámen. Leštění brusným papírem je pracovní postup vyučovaný na odborných školách a učilištích, což kontrolovaná osoba prokázala skripty ze škol a učilišť. Mistr výroby a kontrolor kvality jsou každý den u kontrolované osoby přítomni na pracovišti a postupy kontrolují. Tak tomu bylo i v den, kdy se úraz zaměstnance stal. Obviněný přijal veškerá možná opatření, kdy zaměstnance k danému postupu proškolil, zaměstnanec byl prokazatelně seznámen s tím, že k této operaci nemůže mít na ruku rukavice, a zároveň byl na pracovišti přítomen mistr výroby a kontrolor kvality. Bohužel není v možnostech obviněného, aby vedoucí zaměstnanci kontrolovali postupy všech zaměstnanců jednotlivě. Bohužel se může stát, že některý ze zaměstnanců není v konkrétní chvíli při výkonu své práce kontrolován. Zásadní ovšem zůstává, že pokud by zaměstnanec býval postupoval v souladu s bezpečnostními pokyny, se kterými byl seznámen, úraz by se nestal. Jednalo se tak o exces zkušeného zaměstnance, který si byl svého pochybení dokonce vědom. Zároveň bylo prokázáno, že stroj byl plně funkční, byly na něm prováděny pravidelné revize a jeho údržba.

Dne 31. 10. 2017 byl předmětný soustruh TOS SUI50 předán do správy a užívání postiženému Martinu Koubovi, který měl za povinnost vést záznamy o údržbě stroje, tedy jednou za měsíc zkontrolovat jeho technický stav, což činil. Z výpovědi vedoucího kvality [REDAKCE] vyplývá, že žádná závada na stroji mu nebyla ani panem Koubou, ani nikým jiným, nahlášena.

Pan [REDAKCE] vypověděl, že bezprostředně před úrazem kontroloval společně s kooperantem práci poškozeného, se kterou byl spokojen, následně se oddálil, zaslechl křik pana Kouby, okamžitě se ke stroji vrátil a vypnul jej pomocí stop tlačítka. Pan [REDAKCE] vypověděl, že bezprostředně před úrazem pracoval u vedlejšího stroje zády k panu Koubovi, když slyšel nepřírozený zvuk, otočil se a soustruh bezpečnostní pákou zastavil. Ve stejném okamžiku pan [REDAKCE] stroj zastavil stop tlačítkem.

Obviněný vydal Provozní bezpečnostní předpis pro tváření kovů, ze dne 23. 8. 2017, kde uvádí, že v souladu s požadavky stanovenými právním řádem identifikoval riziko vtažení, zranění rukou

obsluhy při nesprávných pracovních postupech při leštění a ručním srážení hran a navrhla opatření k jeho řešení. Navržené opatření konkrétně a podrobně provedl v pokynech Dokončovací práce na soustruhu ze dne 20. 8. 2018. Zaměstnanec Martin Kouba byl dne 14. 6. 2019 seznámen s návodem k používání, obsluze a údržbě soustruhu SUI 50–1500 a proškolen v zásadách bezpečné práce s tímto zařízením.

Obviněný dále uvádí, že pracovníci jsou na bezpečnostní zásady upozorňováni i během práce prostřednictvím informačních tabulí na pracovišti, stroj bezprostředně před úrazem pana Kouby nevykazoval žádnou závadu, jak vyplývá z předložených revizních záznamů a provozu stroje, kdy poškozený Kouba vedl záznamy o údržbě stroje a neidentifikoval žádnou závadu, ani ji nenahlásil a obviněný provádí periodické BOZP prověrky a kontroly.

Obviněný je toho názoru, že postižený Martin Kouba užíval soustruh pro dokončovací práce; tedy k účelům, k jakým je zařízení určeno a byl 14. 6. 2019 seznámen s návodem k používání, obsluze a údržbě soustruhu SUI 50 – 1500, a dále byl proškolen v zásadách bezpečné práce s tímto zařízením; postižený zaměstnanec si tak musel být prokazatelně vědom, že při práci se soustruhem je třeba během dokončovacích prací nemít na ruku nic, co by mohlo být strojem zachyceno (rukavice) a při leštění použít pásek smirkového papíru natažený např. na pilníku nebo dřevěné násadě vhodného tvaru a pouze a jen v nutných případech, kdy nelze operaci těmito způsoby provést, provést leštění držením pásku smirkového papíru v rukou.

Závěrem obviněný dodal, že tedy splnil veškeré požadavky ve smyslu § 3 odst. 1 písm. a) nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí, v platném znění, když přijal veškerá adekvátní opatření k minimalizaci rizik způsobených činnostmi na předmětném stroji.

S ohledem na výše uvedené obviněný navrhuje zastavení přestupkového řízení.

Posouzení věci s přihlédnutím k námitkám obviněného

Posouzení skutkového stavu

Obecně k plnění povinností na úseku BOZP

Obviněný tvrdil, že své povinnosti v oblasti BOZP řádně plnil, že dodržuje platné předpisy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci; je dokonce držitelem certifikace podle OHSAS 18001 / ISO 45001, a tedy poskytuje záruku vyšší úrovně systému bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Obviněný dále poukazuje na to, že postižený zaměstnanec Martin Kouba byl zkušeným a řádně proškoleným zaměstnancem pro práci na předmětném soustruhu. Obviněný dále tvrdí, že předmětný stroj byl v době úrazu funkční, nevykazoval žádné vady bránící jeho užívání, byly na něm pravidelně prováděny revize a údržba. Stroj byl užíván v souladu s technickou dokumentací a k účelu, k jakému je určen. Obviněný v neposlední řadě v řízení poukazuje na to, že provádí periodické prohlídky a prověrky v oblasti bezpečnosti a zdraví při práci a přijal veškerá adekvátní opatření k minimalizaci rizik. Ačkoliv je obviněnému velmi líto, že k úrazu došlo, stalo se tak bohužel v důsledku excesu zaměstnance, kterého si je poškozený sám vědom, tedy že na stroji pracoval v rukavicích. Pokud by zaměstnanec rukavice neměl, s největší pravděpodobností by nedošlo k namotání rukavice, a tedy i celé ruky do rotačního válce a k úrazu by nedošlo.

Obviněný svůj výklad též věnoval vyjmenování povinností na úseku bezpečnosti práce, které dodržuje. Správný orgán zdůrazňuje, že proškolení zaměstnanců, poskytnutí OOPP atd. je plnění povinností odlišného charakteru, nežli je obviněnému kladeno za vinu. Tvrzení obviněného je tedy pro dané řízení, resp. rozhodnutí ve věci irelevantní, neboť se netýká předmětného deliktu. Dále správný orgán konstatuje, že delikty na úseku bezpečnosti práce jsou konstruovány na principu objektivní odpovědnosti, tzn., že se nehledí na otázku zavinění jako subjektivní stránku skutkové podstaty přestupku. Obviněný se tak s odkazem na jednání postiženého zaměstnance – jeho

dodržování bezpečnostních opatření, nemůže zprostit odpovědnosti za spáchání přestupku, právě ona objektivní odpovědnost zabraňuje, aby zaměstnavatel zbavoval či na zaměstnance přenášel povinnost uloženou mu právními předpisy, jak opakovaně judikuje Nejvyšší správní soud (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 6. 2004, čj. 4 As 4/2003 či ze dne 2. 6. 2010, čj. 6 Ads 171/2009). V tomto ohledu výklad správního orgánu nelze považovat za extenzivní, což ani v dané oblasti správního trestání není přípustné, nýbrž souladný nejen s jazykovým zněním příslušných předpisů, ale též jejich účelem, tj. zajištěním bezpečnosti práce.

K přestupku dle ust. § 30 odst. 1 písm. r) zákona o inspekci práce

Obviněný tvrdil, že postiženého seznámil se všemi interními předpisy, s návodem k používání, obsluze a údržbě soustruhu SUI 50–1500, a dále že byl postižený proškolen v zásadách bezpečné práce s tímto zařízením. Správní orgán uvádí, že obviněný předložil Doklad o školení zaměstnanců BOZP ze dne 6. 1. 2020 o periodickém školení BOZP zaměstnanců obviněného (položka kontrolního spisu č. 3) a prezenční listinu účastníků školení, kterého se dne 6. 1. 2020 zúčastnil mj. i postižený Martin Kouba. Dne 20. 8. 2018 vydal obviněný Směrnici č. TCF – PRIN – 019_Dokončovací práce na soustruhu (položka kontrolního spisu č. 5), v níž jsou obsaženy mj. podmínky bezpečné práce se soustruhem. Dne 23. 8. 2017 vydal obviněný Předpis č. TCF – BOZP12_ Provozní bezpečnostní předpis pro tváření kovů (položka kontrolního spisu č. 3) a identifikaci rizik č. TCF – BOZP02 – FR004, bez uvedení datumu.

Správní orgán obviněnému neklade za vinu, že své zaměstnance s daným přepisem neseznámil, jak bylo popsáno výše, proškolení osob patří mezi další povinnosti zaměstnavatele na úseku bezpečnosti práce, za porušení těchto povinností obviněný není trestán. V případě porušení povinností ze strany zaměstnance, správní orgán obviněného odkazuje na soukromoprávní spor, avšak obviněného tato okolnost jeho veřejnoprávní odpovědnosti zbavit nemůže. Stejně tak rozhodnutí ve věci nemůže ovlivnit činnost obviněného, kdy stanovil požadavky pro tváření kovů, neboť obviněnému není kladeno za vinu nedodržení těchto povinností.

Obviněný tvrdí, že své povinnosti splnil, postižený Martin Kouba byl dne 14. 6. 2019 seznámen s návodem k používání, obsluze a údržbě soustruhu SUI 50–1500 a proškolen v zásadách bezpečné práce s tímto zařízením. Postižený zaměstnanec si tak musel být prokazatelně vědom, že při práci se soustruhem je třeba během dokončovacích prací nemít na ruku nic, co by mohlo být strojem zachyceno, jako např. rukavice a při leštění použít pásek smirkového papíru natažený např. na pilníku nebo dřevěné násadě vhodného tvaru a pouze a jen v nutných případech, kdy nelze operaci těmito způsoby provést, provést leštění držením pásku smirkového papíru v ruku. V této souvislosti správní orgán konstatuje, že zákon č. 309/2006 Sb. je normou veřejnoprávní, na základě, níž mezi zaměstnavatelem (či jiným povinným subjektem) a státem vzniká veřejnoprávní vztah (subjekt zde má vůči státu povinnosti, které jsou stanoveny na základě potřeby chránit společenské zájmy, kterými zájem na bezpečnosti práce nepochybně je) a z něj vyplývající veřejnoprávní odpovědnost za případné porušení povinností. Správní orgán, jakožto orgán vrchnostenský, za porušení povinností trestá adresáta právní normy, tedy obviněného, nikoli osobu, s níž je obviněný v soukromoprávním vztahu. Veřejnoprávní odpovědnost nelze soukromoprávním ujednáním přenést na osobu odlišnou, jak opakovaně judikují správní soudy (př. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 7 As 4/2009–67). Povinnosti veřejnoprávní jsou od povinností soukromoprávních tedy relativně oddělené.

Obviněný se dále hájil tím, že znalost bezpečnostních pokynů soustavně kontroloval. Správní orgán v této souvislosti uvádí, že nutné je odlišit teoretickou znalost od praxe, neboť teoretická znalost, která v praxi není aplikována, postrádá svého významu. Není sporu o tom, že obviněný své pracovníky proškolil, avšak jak je prokázáno, tak minimálně předmětného dne nekontroloval, zda postupují v souladu s vnitřními předpisy, v opačném případě by totiž mj. nebyl výše uvedený soustruh provozován v rozporu s příručkou. Správní orgán vyjadřuje pochopení nad tím, že zaměstnavatel nemůže neustále sledovat své zaměstnance, avšak na druhou stranu je to právě

zaměstnavatel, který za jejich jednání ponese odpovědnost, a to právě s ohledem na výše rozebraný koncept veřejnoprávní objektivní odpovědnosti. Obviněný s tímto při výběrovém řízení na obsazení pozic zaměstnanců musí počítat.

Správní orgán obviněnému dává za pravdu, že žádná právní norma nestanoví, jakým konkrétním způsobem je nutno zákonem uloženou povinnost splnit. Správní orgán k tomuto uvádí, že je přímo na zaměstnavateli, aby stanovil příslušné postupy a přijal příslušná opatření, aby nebyla ohrožena bezpečnost pracovníků. Ostatně sám obviněný tvrdí, že je na jeho odpovědnosti přijímat bezpečnostní systém. Povinným subjektem, a zároveň jediným oprávněným, v organizaci práce na pracovišti je zaměstnavatel, jak vyplývá z konstrukce zákoníku práce i zákona č. 309/2006 Sb.

Správní orgán k tomuto uvádí, že i přes veškerá preventivní opatření však nelze vyloučit na pracovišti vznik určitého rizika pracovního úrazu, tedy pravděpodobnost, s jakou k úrazu na daném pracovišti dojde. Ačkoliv pojem pracovní riziko zákoník práce používá, neexistuje žádná legální definice pojmu. Zákoník práce pouze v ustanovení § 101 stanovuje zaměstnavateli povinnost zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce. Došlo tak k zavedení nového legálního pojmu, aniž by byl blíže definován. Riziko práce, které se bezprostředně vztahuje k problematice pracovních úrazů, pak vyjadřuje pravděpodobnost vzniku škody, respektive vzniku pracovního úrazu. Z povahy věci tedy vyplývá, že vzniká tam, kde se zaměstnanec setkává s rizikovými stroji, materiály či tam, kde je vystaven nevhodným pracovním podmínkám. Prevenci pro předcházení rizik upravuje ustanovení § 101 a následující zákoníku práce. Zaměstnavatel je povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce, přičemž náklady spojené se zajištěním bezpečnosti nese právě zaměstnavatel. Smyslem těchto předpisů určujících pravidla bezpečnosti na pracovišti je eliminace rizik, respektive dosažení ideálního stavu, kterým je dosažení nulové rizikovosti úrazu na pracovišti. Přenesení odpovědnosti za odstraňování pracovního rizika na zaměstnavatele vychází ze společenské potřeby, kdy převažuje zájem společnosti nad zájmy jednotlivce, a to i za cenu většího zatížení jednotlivce, například v podobě zvýšených výloh vynakládaných v souvislosti se zajištěním bezpečnosti práce na pracovišti. Tvorbou této legislativy je pak přenášeno riziko vzniku pracovních úrazů a jejich odškodnění na zaměstnavatele, který nese riziko vzniku pracovního úrazu.

Právní kvalifikace

Dle ust. § 30 odst. 1 písm. r) zákona o inspekci práce: *„(1) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku na úseku bezpečnosti práce tím, že (r) neplní povinnosti při zajištění řádného stavu používaných výrobních a pracovních prostředků a zařízení stanovené v zákonu o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a v nařízení vlády, kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí.“*

Ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 309/2006 Sb. ohledně bližších požadavků na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, dopravních prostředků a nářadí odkazuje na prováděcí právní předpis.

Dle ustanovení § 3 odst. 1 písm. a) NV 378/2001 Sb.: *„Minimálními požadavky na bezpečný provoz a používání zařízení v závislosti na příslušném riziku vytvářeném daným zařízením jsou používání zařízení k účelům a za podmínek, pro které je určeno, v souladu s provozní dokumentací; zaměstnavatel může stanovit další požadavky na bezpečnost místním provozním bezpečnostním předpisem, a to minimálně v rozsahu daném normovou hodnotou.“*

Dle ust. § 30 odst. 2 písm. c) zákona o inspekci práce: *„(2) Za s přestupek podle odstavce 1 (c) písm. a), g), j), k), q), r), s), t) a z) lze uložit pokutu až do výše 1 000 000 Kč.“*

Přestupku uvedeného ve výrokové části I. rozhodnutí se dopustil obviněný, který nezajistil, aby soustruh typ SUI 50-1500, umístěný na pracovišti Průmyslová 920, 383 01 Prachatice, byl používán v souladu s provozní dokumentací, neboť dopustil, aby postižený vykonával práci na rotačním stroji v rukavicích. Co se týče časového vymezení, tak to je do dne pracovního úrazu, kdy je podloženo na základě listinných důkazů, že daného dne soustruh nebyl používán v souladu s provozní dokumentací. Dle názoru správního orgánu selhaly kontrolní mechanismy na daném pracovišti obviněného. Zdraví a život osob patří mezi společenské zájmy, které jsou hodny nejvyšší ochrany.

Na zavinění jakožto subjektivní stránku správních deliktů se s ohledem na koncepci objektivní odpovědnosti, která je rozvedena výše, nehledí.

K výši trestu

Správní orgán musí s ohledem na zásadu oficiality potrestat protiprávní jednání obviněného popsané ve výrokové části rozhodnutí. Při rozhodování o výši pokuty respektoval správní orgán ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu, podle kterého má dbát na to, aby při rozhodování o skutkově stejných nebo podobných případech nevznikaly nedůvodné rozdíly. Správní orgán při stanovení druhu trestu vycházel z § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky a přihlédl při výměře trestu k § 37 zákona o odpovědnosti za přestupky.

V souladu se současnou judikaturou i zákonnými požadavky je správní orgán při rozhodování o výši sankce povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům obviněného. K poměrům obviněného správní orgán uvádí, že podle aktuálního výpisu z obchodního rejstříku působí obviněný od 1. 3. 1996, kdy se mj. zabývá zámečnictvím a nástrojářstvím. Obviněný by za dobu své činnosti měl nejen znát právní předpisy týkající se bezpečnosti práce, ale zejména zajistit jejich dodržování. Základní kapitál 100.000 Kč. Předmětem podnikání obviněného je zámečnictví, nástrojářství, opravy ostatních dopravních prostředků a pracovních strojů, projektová činnost ve výstavbě, silniční motorová doprava - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí provádění staveb, jejich změn a odstraňování, montáž, opravy a rekonstrukce chladících zařízení a tepelných čerpadel výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona. Obviněný nemá k dnešnímu dni záznam v evidenci úpadců ani v insolvenčním rejstříku a není veden finanční správou v registru nespolehlivého plátce DPH. Dle živnostenského rejstříku se jedná o podnikání s adresou Průmyslová 920, Prachatice II, 383 01 Prachatice, která je v katastru nemovitostí zapsaná jako stavba pro výrobu a skladování v majetku obviněného. Dle poslední zveřejněné rozvahy ve zkráceném rozsahu k 31. 12. 2021 oběžná aktiva, tedy souhrn zásob, pohledávek a finančního majetku v účetním období, u obviněného představovala částku ve výši 84.990.000 Kč. Dle Centrálního registru dotací z rozpočtu nebo také Centrální evidence dotací, která je databází obsahující údaje o dotacích, návratných finančních výpomocích a dalších podobných transferech poskytovaných ze státního rozpočtu, státních fondů, státních finančních aktiv a Národního fondu (včetně evropských dotací), je u obviněného evidováno celkem 51 uvolněných dotací v celkové částce 4.893.420,10 Kč. S ohledem na výše uvedené skutečnosti nebude uložena pokuta pro obviněného likvidační, zároveň však splní svůj účel tíživosti a bude pro obviněného ponaučením.

Správní orgán po zhodnocení poměrů obviněného musí konstatovat, že uložena pokuta pro něj nebude likvidační, neboť se jedná o silnou společnost, která hospodaří v objemech desítek milionů korun a dosahuje milionových zisků. Na druhou stranu je však správní orgán toho názoru, že uložený trest splní svoji funkci a bude obviněným pocíťován tíživě, což je nedílná součást jejího účelu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2006, čj. 1 Afs 50/2005-97),

„Povinnost k sankčnímu peněžnímu plnění je vždy pocíťována tíživě, ovšem i to je projevem jejího preventivního a represivního účinku; tyto funkce pokuty by přitom měly být rovnoměrně vyváženy. Finanční postih musí být znatelný v majetkové sféře delikventa, tedy být nikoliv pro něho

zanedbatelný, a nutně tak musí v sobě obsahovat i represivní složku. V opačném případě by totiž postih delikventa smysl postrádal. Postih musí mít sílu odradit od nezákonného postupu i jiné nositele stejných zákonných povinností.“

Správní orgán shledává obviněného vinným z přestupku na úseku bezpečnosti práce, za jehož spáchání lze uložit pokutu až do výše 1.000.000 Kč [§ 30 odst. 2 písm. c) zákona o inspekci práce]. Přestupek na úseku bezpečnosti práce, z něhož je obviněných shledán vinným, je jeden z nejpřísněji trestaných přestupků dle zákona o inspekci práce, z čehož je možné usuzovat na jeho vysokou obecnou závažnost. Při hodnocení konkrétní závažnosti správní orgán vycházel z toho, že spáchání přestupku mělo škodlivého následku ve formě trvalých následků osoby, což obviněnému velmi přitěžuje. Správní orgán doplňuje, že však následek hodnotí jako jedno z kritérií rozhodné pro uložení výše trestu [§ 38 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky], nejedná se tedy o skutkovou podstatu přestupku, což by i znemožňovalo přihlídnout k danému následku při rozhodování o trestu. Na druhou stranu budiž obviněnému ku prospěchu, že bezpečnostní předpisy neporušoval úmyslně, naopak jednal s vědomím, že pro bezpečnost práce učinil maximum. Správní orgán přihlédl též k tomu, že ostatním povinnostem na úseku bezpečnosti práce (rozvedeny výše) se obviněný věnoval, tedy na svoje povinnosti zcela nerezignoval, což správní orgán hodnotí pozitivně.

Při rozhodování o výši trestu správní orgán dále vycházel z toho, že obviněný přijal nápravná opatření a nad nastalou situací projevil lítost, což je také okolnost, která mu velmi polehčuje. Ku prospěchu obviněného též svědčí, že porušení předpisů je časově určeno pouze v rámci jednoho dne, správní orgán tedy k tíži obviněného, jak míní, nepřičítá systémové a dlouhotrvající pochybení. Správní orgán také přihlédl k tomu, že obviněný do současné doby nebyl správním orgánem trestán v oblasti porušení pravidel na úseku bezpečnosti práce.

Obviněnému může být uložena pokuta až do výše 1.000.000 Kč. Po zhodnocení výše uvedených kritérií správní orgán přistoupil k uložení pokuty ve výši 48.000 Kč, která se pohybuje na samé spodní hranici zákonem umožněné sazby i s ohledem na jeho úmyslně nezaviněné jednání a snahu věc objasnit a nastavit bezpečnější provoz. Na druhou stranu však správní orgán nemůže odhlédnout od vysoké závažnosti přestupku, který způsobil závažné zranění osoby s doživotními následky.

S přihlédnutím k výše uvedeným okolnostem považuje správní orgán pokutu uloženou ve výši 48.000 Kč za přiměřenou okolnostem. Pokuta je uložena ve výši 4,8 % zákonem umožněné maximální sazby. Správní orgán je přesvědčen, že pokuta v této výši naplní jak preventivní, ale též represivní charakter, který je postihem za samé porušení zákona. Pro informaci správní orgán ještě uvádí, že obviněný má možnost požádat příslušný celní úřad o splátkový kalendář.

Protože obviněný vyvolal porušením své právní povinnosti toto správní řízení, v němž probíhalo dokazování, tak správní orgán rozhodl dle ustanovení § 95 zákona o odpovědnosti za přestupky, že je obviněný povinen uhradit náklady řízení v paušální částce, která podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., činí 1.000 Kč.

S ohledem na výše uvedené rozhodl správní orgán, tak jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podle § 81 odst. 1 správního řádu podat odvolání ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho oznámení (§ 83 odst. 1 správního řádu), a to písemně k Oblastnímu inspektorátu práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích, Vodní 21, 370 06 České Budějovice. Odvolacím správním orgánem je Státní úřad inspekce práce, Kolářská 451/13, 746 01 Opava.

Proti tomuto rozhodnutí se v souladu s § 96 odst. 1 zákona o přestupcích může odvolat obviněný v plném rozsahu; poškozený pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení; zákonný zástupce a opatrovník mladistvého obviněného a orgán sociálně-právní ochrany dětí ve prospěch mladistvého obviněného pouze proti výroku o vině, o správním trestu, o ochranném opatření a o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Podle ustanovení § 97 odst. 2 zákona o přestupcích má včasné a přípustné odvolání vždy odkladný účinek.

Lhůta pro podání odvolání se počítá podle § 40 odst. 1 správního řádu ode dne následujícího po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, nebo uplynutím desátého dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí, nebo dnem následujícím po dni, kdy adresát i po poučení o právních důsledcích plynoucích z toho, že písemnost odmítne převzít nebo neposkytne součinnost nezbytnou k řádnému doručení, písemnost nepřevzme, nebo dnem následujícím po dni, kdy znemožní předání uvedeného poučení.

V Českých Budějovicích dne 10. 8. 2022

Ing. Jiří Pelikán
vedoucí inspektor



Za správnost vyhotovení: Bc. Martin Mrázek

Rozdělovník:

- 1 x Oblastní inspektorát práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu
- 1 x [redacted] advokátní kancelář, Klimentská 1216/46, 110 00
Praha, DS: [redacted]